

Disce verum

Quid vetat?

HORATIUS.

Spanje.

MADRID, 1 april.

De afkondiging der afschaffing van de salische wet is gisteren ten 5 ure nademiddag op alle pleinen der hoofdstad geschied. De trein is van de plaats van het paleis vertrokken; hij bestond uit de leden van het krimineel gerechtshof, aan welke de afkondiging toekomt van ieder besluit, hetwelk kracht van wet heeft, een groot aantal geregtsdienaars te paard en vele duizenden aanschouwers.

Intusschen is het geene wet van Koning *Ferdinand*, welke afgekondigd is geworden, het is eene wet, door *Karel IV*, zinnen vader, reeds in het jaar 1789 vastgesteld, die gedacht had, dat *Filippus V*, krachtens de regten van opvolging destijds bestaande, tot de kroon van Spanje geroepen zijnde, het hem niet toekwam om den vorm daarvan te veranderen, uit kracht van eene eenvoudige *pragmatische sanctie* (koninklijk besluit, dat kracht van wet heeft) en dat het, ten einde deze verandering van kracht zijn mogt, noodig zou zijn, dat zij door de cortes des rijks toegestemd en goedgekeurd werd.

De graaf *de St. Priest*, ambassadeur van Frankrijk bij ons hof, kennis gekregen hebbende van het zware geschil, hetwelk aan den raad van Castille zou onderworpen worden, heeft zich, voor dat het beslist was, beijverd, om, in den naam van Z. A. C. M. eene protestatie *in forma* te zenden tegen elke beslissing, welke ten doel mogt hebben om de thans in werking zijnde wetten te veranderen of te wijzigen, welke de wijze van opvolging tot de kroon van Spanje regelen, «aangezien, zegt de heer *de St. Priest* in zijne protestatie, dat de Koning van Frankrijk het hoofd van het huis van Bourbon zijnde, het aan den Koning van Spanje niet gegeven was, om, zonder zich voorloopig met Z. A. C. M. te verstaan, eenigen maatregel te nemen, waarvan de gevolgen zich tot de leden der familie zouden kunnen uitstrekken;» maar onze minister van buitenlandsche zaken heeft daarover anders gedacht: hij heeft op de nota van den heer *de St. Priest* geantwoord, dat «de ontworpen maatregel en waartegen de heer *de St. Priest* gemeend had te moeten protesteren, zelfs vóór »dat hij werd vastgesteld, een maatregel was met betrekking »tot inwendige schikkingen, in welke hij, de minister van buitenlandsche zaken, meende, dat Z. A. C. M. niet meer dan eenig »ander soeverein van Europa, het regt had zich te mengen.» De heer *de St. Priest* wacht instructien van zijn hof, aan hetwelk hij eenen koerier heeft afgezonden, zoodra de nieuwe wet afgekondigd was.

Engeland.

LONDEN, 10 april.

Uit het antwoord van *M. Peel*, donderdag in het huis der gemeenten gegeven op zekere vragen van den heer *C. Grant*, nopens de vaart op den Rijn, blijkt, dat eene overeenkomst dienaangaande in onderhandeling is tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en dien van Pruissen, en dat een plan, ter regeling van dezelve, aan eene commissie te Mentz opgezonden en aan hare overweging is overgegeven. Die commissie, welke daarbij ongetwijfeld de belangen en regten der overige Vorsten zal onder het oog houden, heeft zich echter over het ontworpen plan nog niet uitgelaten. Na zulks zal plaats gehad hebben, zullen de stukken, met deze vaart in betrekking staande, ter geschikter tijd in het parlement ter tafel gelegd worden.

De tweede lezing van eene bill, ter verleening van de burgerregten aan de joden, welke in Groot-Brittanje geboren zijn, is eergisteren, op voorstel van den heer *R. Grant*, van den 26 april tot den 3 mei verschoven.

Frankryk.

PARIS, 11 april.

Z. K. H. de dauphyn wordt den 15 of den 20 dezer te Toulon verwacht; den 18 zal de generaal *Bourmont*, kommandant der expeditie, daarnaartoe vertrekken; hoezeer hij nog geen kommandant en chef geweest is, geeft zijne hoedanigheid als minister van oorlog hem het noodig gezag over de andere generaals en bijzonder over al hetgeen betrekking heeft tot de administratie en het materieel.

— Eene clause van het traktaat van Aken, welke algemeen onbekend schijnt, houdt in, dat Frankrijk het regt zal hebben om zich van de stad en het grondgebied van Algiers, in verruiling met het eiland Frankrijk en de Iönische Eilanden, welke

het aan Engeland afstaat, in te nemen.

(*Messenger*.)

— Naar men verneemt zal de vloot en het convooi voor de expeditie van Algiers tusschen den 15 en 20 mei zeilree zijn. De vloot zal bestaan uit 11 linesschepen, 24 fregatten, 35 brikken, 18 gabarres of transporten, 12 korvetten, 7 goeletten, 8 bombardeervaartuigen en 6 stoombooten voor den dienst der correspondentie, te zamen 121 schepen.

Onder andere en vreemde toebereidselen voor de expeditie heeft men draagbare houten sterkten of blokhuizen gemaakt van 20 a 25 voeten in het vierkant en 12 a 15 voeten hoogte, welke in twee verdiepingen gedeeld zijn, die elk gemakkelijk vijftig of zestig man kunnen bevatten, en aan de vier zijden met schietgaten voorzien zijn. De eiken planken, waaruit zij zamengesteld zijn, hebben drie duim dikte. De sterkten moeten, zoo als sommigen zeggen, dienen om de infanterie tegen de arabische ruitery te beschermen of gebruikt worden om daarmede een verschanst kamp te vormen.

— De vermaarde generaal *Saint Martin*, die in den oorlog wegens de onafhankelijkheid van Zuid-Amerika eene zoo groote rol gespeeld heeft, is uit Brussel alhier aangekomen.

— Het schijnt zeker, dat de Koning en de Koningin van Napels den 16 mei alhier zullen aankomen; men maakt reeds het *Elysée-Bourbon* in gereedheid om hen te ontvangen; men zegt insgelijks, dat de prins van Salerne; broeder van den Koning van Napels, die zich op dit oogenblik te Weenen bevindt, die stad verlaten heeft en op hetzelfde tijdstip hier zal zijn.

— Prins *Leopold* van Saxon-Coburg heeft bij den Koning en bij HH. KK. HH. een bezoek afgelegd.

De hertog van Orleans heeft prins *Leopold* een bezoek gegeven.

— Uit Londen schrijft men, dat de prins *Leopold* van de drie verbondene mogendheden eene som van één en een half miljoen sterlings zal ontvangen, verdeeld in jaarlijkschen onderstand gedurende zeven jaren, om bij gedeelten de nieuwe geldleening en de schulden van het grieksche gouvernement, welke vóór de komst van den prins op den troon bestaan hebben, af te dragen.

— Er bestaat stellig iets omtrent het huwelijk van den prins van Coburg met eene der prinsessen uit het huis van Orleans, maar deze vereeniging vindt tegenkanting van de zijde der ouders van de aanstaande koningin van Griekenland.

— De zitting der stedelijke raden zal den 1 mei aanstaande geopend en den 15 daaraanvolgende wederom gesloten worden.

— De onthinding, welke een oogenblik als beslist geweest is, blijft, volgens geruchten van heden morgen, geheel uitgesteld. De heer *de Polignac* schijnt hiermede niet zeer te vreden te zijn.

— Kwaadwilligen hebben de brug, welke door de Franschen over de Bidassoa gelegd is, willen in brand steken; gelukkig heeft men, door spoedig bijgebrachte hulp, het vuur gebluscht en de schade is niet groot geweest; men heeft tot nog toe geene stellige berigten over deze brandstichting; het schijnt alleen, dat de Spanjaarden dit gedenkstuk met spijt-zagen, omdat het door de fransche administratie was opgericht en zij reeds over lang gedreigd hebben, om hetzelfde te vernielen; de onder-prefekt van Bajonne heeft zich naar die plaats begeven, ten einde de schade op te nemen en inlichtingen in te winnen.

— Te Pau bedient men zich gewoonlijk van lauriertakken; om de kerken met palmzondag te versieren; dit jaar is men daarvan ten eenemale beroofd geweest; de laurierboomen zijn bijna overal te niet gegaan; en indien dezelve niet weder wortel schieten, zal het land nog langen tijd van dezelve beroofd zijn; even zoo is het gelegen met de jasmijnen en andere boomen; de oranje-, citroen- en vijgeboomen hebben insgelijks veel geleden.

— De katholieken der vereenigde staten leggen grooten ijver aan den dag om kerken te bouwen, of om de schulden te betalen, welke door het oprigten van kerken veroorzaakt zijn; de hoofdkerk te Charleston, welke toegewijd is aan den heiligen *Finbarr* en sedert eenige jaren door de zorg van den bisschop, m^r. *England* gebouwd, was met eene aanzienlijke schuld van ongeveer 4500 dollars belast, die door talrijke inschrijvingen betaald is geworden; eenige protestanten hebben hier toe het hunne bijgedragen. Thans zijn er te Charleston twee kerken en men hoopt spoedig eene derde te hebben.

Op kersdag laatstleden is te Pantucket, in Rhode-Island, eene nieuwe kerk geopend, en het is opmerkzaam, dat de heer *Wilkinson*, een protestant, den grond, ter grootte van 125 voet, voor het bouwen dier kerk gegeven heeft.

De New Bedford is insgelijks eene nieuwe kerk moeten gewijd worden; doch de schoonste dezer kerken is waarschijnlijk die van Pittsburg, in Pensylvanie.

Eene nieuwe katholieke kerk is mede te Halifax (nieuw Schotland) den 30 november geopend.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 16 april.

Z. Exc. de gouverneur dezer provincie is van zijne terugreis uit Gent wederom alhier aangekomen.

— De tweede kamer zal zich, bij het hervatten harer werkzaamheden, den 26 dezer, onledig houden met de beide ontwerpen van wet, te weten: 1.° dat ter vermindering der rente van de schuldbekentnissen van het amortisatie-syndikaat, 2.° dat ter vermindering van het getal leden der algemeene rekenkamer van 16 op 8; zoo men zegt hebben reeds vele noordelijke afgevaardigden zich tegen het eerste dezer ontwerpen verklaard, en eenige zuidelijke afgevaardigden zouden zich tegen het tweede verklaard hebben, op grond, dat in de antwoorden van het gouvernement melding gemaakt wordt van eene verouderstelling eener vermindering van kapitaal; het verzoekschrift van Luik, voor het behoud der vrije drukpers, hetwelk in dezelfde bevoordingen als dat van Brussel vervat is, zal aanleiding tot eenige discussien geven; vervolgens zal de kamer zich bezighouden met het ontwerp van wet tegen de drukpers en andere nog te behandelen ontwerpen.

— Indien men een oog slaat op den gang van het ministerie, op al wat door hetzelfde is voortgebracht, dan straalt daarin alom de begeerte door om alles te besturen, alles in eenen staat van afhankelijkheid te brengen en om het zoo eens uit te drukken, eene zedelijke feodaliteit te scheppen, waardoor een ieder, zoo wel de geringste als de aanzienlijkste door het ministerie in bedwang kon worden gehouden. Hij, die in onzen tijd zulke gevoelens koestert, die de hand in den handel wil hebben, om de handelaren, naar hunne politieke gevoelens, voordeel te doen of te kastijden; die tot hetzelfde einde zich eenen magtigen invloed op het fabriekwezen heeft verzekerd, haat al wat onafhankelijk is, en wil niet bemind, maar gevreesd zijn. — Vandaar ook, dat vele bekwaame en beroemde mannen, door het ministerie van het bestuur verwijderd zijn gehouden en zelfs op zijde zijn gesteld; men verkoos steeds middelmatigheid en huigzaamheid boven bekwaamheid en karakter. — Bekwaamheid durven wij ons niet toeschrijven, maar om ons karakter en onze onafhankelijkheid, verdienen wij den haat der loonschrijvers van het ministerie.

(Byenkorf.)

— De heer Fallon, lid van de tweede kamer der staten-generaal, is laatstleden zaterdag te Namen aangekomen. Zoodra men kennis van zijne aankomst kreeg, besloot men hem eene serenade te geven om hem te betuigen, hoezeer men de verdienste van zijn parlementair gedrag en den moedigen ijver, waarmede hij de publieke vrijheden voorstaat, wist op prijs te stellen. Tot dat einde werd eene intekening geopend en binnen korten tijd was zij met de aanzienlijkste intekeningen voorzien. De serenade had plaats omstreeks elf ure des avonds en werd uitgevoerd door de muzikanten der stad. Eene aanzienlijke menigte, zamengesteld uit het puik der inwoners, woonde dit feest bij; en het is onmogelijk een juist denkbeeld van den geestdrift dergenen, die het feest bijwoonden, te geven. De kreten van *leve de Koning! leve de heer Fallon! leve de grondwet! leven onze vrijheden!* werden bij onderscheidene herhalingen gehoord. De achtingswaardige afgevaardigde bedankte zijne medeburgers voor deze luisterrijke betuiging van hunne achting en scheen zeer gevoelig over de gelukwenschingen, waarvan hij het voorwerp was. Zóó weet de natie de verknochtheid en rondborstigheid van diegenenen te vergelden, aan welke zij de verdediging harer regten heeft toevertrouwd. Zij heeft geene posten noch gunsten te verdeelen; maar daarentegen en hetgeen meer waard is, worden de algemeene eerbied en achting door de vertegenwoordigers verkregen van het land, die zich met waardigheid van hunnen edelen last kwijten. Van dien kant bekleedt de provincie Namen een der eerste rangen in de nationale vertegenwoordiging. De heeren de Stassart en Fallon mogen onder het getal der edelmoedigste vertegenwoordigers geplaatst worden.

De heer chirurgijn Alexis heeft zich in de volgende bewoordingen tot den achtenswaardigen heer Fallon uitgedrukt:

«Mijnheer, als getrouwe tolken van de gevoelens, welke alle inwoners der stad en provincie Namen bezielen, hebben wij de eer, u met den diepsten eerbied hunne hooge achting en erkentelijkheid te komen betuigen voor de belangrijke diensten, welke gij geen enkel oogenblik opgehouden hebt hun te bewijzen, door op de nationale tribune, met een uitstekend talent en eenen onvermoeiden ijver, hunne dierbaarste belangen en vrijheden te ondersteunen. De achtingswaardige vertegenwoordiger antwoordde: «Ik bedank u, mijne heeren, dat gij wel de tolken wilt zijn van de betuigingen der achting, welke mijne medeburgers mij toedragen; ik zal mij dezelve meer en meer waardig maken, door met al mijn vermogen hunne belangen goed te behartigen en te verdedigen.» Toen werden met herhaling de kreten van *leve de Koning! leve de heer Fallon! leve de grondwet! leven de verdedigers onzer regten!* wederom gehoord.

De aandoening en het genoegen, hetwelk de rondborstige afgevaardigde op dit oogenblik smaakte, waren zeer gevoelig; alle aanwezigen ondervonden dezelfde gevoelens: men zou het een familiefeest genoemd hebben, waarop een geliefde vader, te midden zijner kinderen de betuigingen van de levendigste tenderheid en hunne zegeningen voor zijne aanhoudende weldaden ontving. Ook bekende hij aan de personen, die het naast bij hem stonden, dat hij ten hoogste geveid was door de eer, welke men hem aandeed, en dat het de schoonste vergelding was, welke een afgevaardigde van zijne lastgevers kon ontvangen.

— Onze correspondent van Couvin schrijft ons, dat de Koning zich gewaardigd heeft gratie te verleenen aan den heer *Dessille*, vrederegter van dat kanton, in de maand oktober II. door het hof van assises der provincie Namen veroordeeld tot burgerlijke degradatie; wegens willekeurige uitlevering gepleegd aan den genoemden *Desiré Marchand*, een franschman van geboorte. Deze ambtenaar zal ook in zijne bedieningen hersteld worden.

(*Courrier de la Sambre.*)

— De afzettingen blijven steeds de werktuigen der ministeriele wraaknemingen; de kommissaris van politie te Hamme heeft zijn ontslag bekomen; het groot ongelijk van dezen onbesproken ambtenaar bestaat hierin, dat hij zich geene moeite genoeg gegeven heeft om het petitioneren in zijne gemeente tegen te houden; het afzetten van den heer *de Waale*, die voor zich de achting en liefde der ingezetenen had weten te verwerven, zal levendige spijt nalaten; — maar *à propos* de verzoekschriften! Is het waarheid, dat de heeren gouverneurs op hunne bureaux een rood boek hebben, waarin al de petitionarissen geschreven staan en waarvan zij zich bedienen voor het vergeven van ambten?

(*Catholique.*)

— Heden morgen ten 9 ure moeten de heeren *de Potter*, *Tielemans*, *Barthels*, *Coché-Mommens*, *van der Straeten* en *de Nere*, voor het hof van assises van Zuid-Brabant verschenen zijn; hetzelfde is zamengesteld uit de heeren *Meynaerts*, president; *Laubry*, referendaris bij het ministerie van justitie; *de Rovere*, *Cannaert* en *Greinde*, welke vervangen zullen worden, door de heeren *Deswerts* en *Bourgeois*, indien zij zich uit kiescheit wraken (*recuseren*), vermits zij reeds in de zaak van de heeren *de Potter* en *Ducpetiaux* gezeten hebben, welke uit kracht van het besluit van april 1825 veroordeeld geweest zijn.

De heer *Gendebien*, een der verdedigers van den heer *de Potter*, verlof bekomen hebbende, om in het fransch te mogen pleiten, zullen naar de jurisprudentie van het hoog gerechtshof, de debatten in de fransche taal plaats hebben; onderscheidene beschuldigden hebben getuigen doen dagvaarden, welke verklaringen zekere vooruitstellingen van den heer *de Stoop* in de akte van beschuldiging zullen moeten vrijdelen. Onder deze getuigen bevinden zich zijne excellentie de minister *van Gobbel-schroy*, de baron *de Stassart*, doctor *Vleminx* en de heeren *Ducpetiaux* en *Claes*.

— Uittreksel uit een werkje, getiteld: *Exposé Historique des finances des Pays-Bas*, hetwelk wij, om deszelfs belangrijkheid, hier laten volgen:

«Het koninkrijk der Nederlanden bezit als zee- en handelsmagt, inderdaad zeer groote hulpbronnen; desniettemin echter worden de inwoners door zeer zware belastingen gedrukt, vooral in een gedeelte der noordelijke provincien, dat zijnen rijkdom alleen aan den voormaligen bloei van deszelfs handel verschuldigd is. Deze bron van welvaart heeft echter zeer moeten verminderen, niet alleen door de sterke mededinging der andere natien, maar ook ten gevolge der, ten aanzien van den buitenslandschen handel, bij de regering aangenomene reglementaire maatregelen; tot welke maatregelen ongetwijfeld, bijzondere, door het financiële stelsel aan de hand gegevene overwegingen, zeer veel zullen hebben bijgedragen; desniettemin komt het ons echter voor, dat dank zij de levenskrachten, die verschillende gedeelten van dit koninkrijk bezitten, de natie nog eenen aanhoudenden welvaart geniet, maar van den anderen kant schijnt het ons evenwel zeer twijfelachtig te zijn, of de vier millioen, die de openbare inkomsten meer opgebracht hebben, en waarvan door den minister van financiën zoo veel ophef gemaakt is, wel aan dien aanhoudenden welvaart alleen toe te schrijven zijn. Ontegensprekelijk heeft de door den fiscus, in verschillende takken der administratie, aangewende meerdere gestrengheid (een door den voormaligen minister van financiën *Appelius* zoo geliefkoosd stelsel) daar ook veel toe bijgedragen; de groote vermeerdering van perceptie kosten strekt hiervan ten minste tot een ontwijfelbaar bewijs. Daarenboven worden deze meerdere opbrengsten der openbare inkomsten, grootendeels bij de inkomende regten waargenomen, iets dat voornamelijk moet worden toegeschreven aan den invoer van granen, die in de laatste twee jaren veel aanzienlijker was dan zulks gewoonlijk het geval is. Daar nu deze buitengewone invoer het noodzakelijk gevolg was van de weinig opgeleverd hebbende oogsten, zoo blijkt daaruit, dat de fiscus zich ten koste eener nationale ramp verrijkt heeft. Wanneer men nu van den eenen kant in overweging neemt, dat die winst aan dit laatste toe te schrijven is, en van den anderen kant, de bij de uitgaven plaats gehad hebbende vermeerdering in aanmerking neemt, zal men zeer ligt overtuigd worden, dat zelfs met eene tamelijk aanzienlijke vermeerdering van inkomsten, de huishoudelijke staat-

kunde van het koninkrijk der Nederlanden hoegenaamd geene wezenlijk verbetering ondergaan heeft.

Bij de nieuw voorgestelde tienjarige begroting, is de werkelijke schuld door den minister van financiën opgegeven te bedragen f 786,556,236; $3\frac{3}{4}$ aan $2\frac{1}{2}$ % renten, en de uitgestelde schuld f 1,203,933,512:61. Deze laatste opgave moet vooral verbaasd doen staan, wanneer men bedenkt, dat in den loop der financiële beraadslagingen, in de zitting der staten-generaal van 1820 op 1821, het bedrag der uitgestelde schuld, alleen op 1166 millioen was opgegeven, en dat er van dien tijd af, aanzienlijke sommen tot de werkelijke schuld zijn overgegaan, zoo door de jaarlijksche uitlotingen, als door de aankopen van het amortisatie-syndicaat (*).

In de loop der zelfde zitting, heeft de minister van financiën zich ook genoodzaakt gezien, om te moeten erkennen, dat de $2\frac{1}{2}$ % renten van de u. s., gedurende het eerste tienjarige tijdvak, eene vermeerdering van $4\frac{1}{2}$ millioen gulden ondergaan hebben. En draagt deze verklaring zelve nog de blijken van eene zeer groote achterhoudendheid.

OVER DEN TEGENWOORDIGEN STAAT DER NEDERLANDSCHE OPPOSITIE.

Men moet het bekennen, de onlijdbare kalmté, waarmee het besluit *Brugmans*, de boodschap van den 11 december en andere niet minder vreemde, niet minder anti-parlementaire stukken door de vertegenwoordigende vergadering ontvangen zijn, moest voorzeker niet doen wanhopen aan de handhaving van het constitutioneel gebouw, hetwelk al te vast gezeten is, om onder die slagen te vallen, maar aan de ware vaderlanders doen vreezen, dat het onder derzelve lasthebbers niet meer zou zijn, dat de natie voortaan den dadelijken wederstand zou moeten zoeken, die alleen de verscheping der laatste bladzijden van het inaugureel verdrag kan heletten. Men wilde, zeide men, alle verongelijkingen in het ministerieel veld op een stapelen en koelbloedig antwoorden, op de hatelijke aantijgingen van eenige vreemdelingen, hetwelk geenen als buitensporig zouden beschouwen. Ronduit gezegd; de massa der grieven was sterk genoeg om onze excellentien van de zorg om dezelve te vermeerderen te ontslaan, en van den anderen kant boden de officiële bedoelingen sedert langen tijd een genoegzaam klaarlijk kenteeken aan, om niet meer twijfelachtig te zijn, dan alleen voor diegenen, welke de oogen sluiten, om niet te zien en de ooren, om niet te hooren.

Wat hiervan ook zijn moge, het voorledene is voorbij gegaan, en de langmoedigheid, die het zinnebeeld van ons nationaal karakter uitmaakt, kan het ongeduld der vaderlandsliefde aanbiten, maar biedt in zijne voordelen eene nuttige vergoeding aan.

Eene fransche vergadering zou niet gedoogd hebben, dat men de voorlezing van eene mededeeling voltooid, die al hare regten vernietigde; een heilmelijk gemor zou derzelve eerste zinsneden reeds begroet hebben; de gisting zou weldra ten top stijgen, en nadrukkelijke protesten, uit alle punten der zaal opgekomen, zouden aan eenen *Villèle* of aan eenen *Bourmont* geleerd hebben, dat Parijs zes honderd mijlen van Konstantinopel ligt; maar wat zou hieruit gevolgd zijn? *Verba et voces*. Welke gevolgen heeft de zonderlingste parlementaire akte der hedendaagsche tijden gehad: de *empoignade* van *Mannuel*? Lekkerrijen en ratafia's in naam des tribuuns, en ziedaar alles. De herinnering aan de beleediging, waarmee hunne waardigheid onlangs is aangetast, heeft heilzamere uitwerkingen op onze vertegenwoordigers voortgebracht. Zij herinneren zich, dat zij op hunne stoelen zitten door den wil van het volk, en dat zij, indien het noodig is, in het openbaar belang alle pogingen der ministerieel verholgenheid het hoofd moeten bieden, zij herinneren zich, dat het volk in zijne verdedigers eene kalme standvastigheid wil vinden, geëvenredigd naar de verbittering zijner vijanden en naar de hoogte der omstandigheden.

Al te veel ijver heeft de illiberale zamenspanningen van de aanhangers van den heer van *Maanen* verbroken en het waarlijk ontijdig en ongeschikt voorstel van de heeren *Donker Curtius* en *Tanmo Syphens* heeft doen zien, dat de goede zaak nog meer dan eenen steun telt in eenen kring, waarin men niet meer scheen bijeen te komen, dan om den smaad te hooren uitspreken over de eenstemmige wenschen van het zuidelijk gedeelte des koninkrijks.

Wij zullen voorzeker de ministerieel krachten niet brengen op de negen afgevaardigden, die met hunne stemmen de stellers van het voorstel ondersteund hebben; de beweegredenen, waarom het grootste gedeelte der afgevaardigden uit de noordelijke provincien voor het nederleggen ter griffie gestemd heeft, veroorloven deze narekening niet, maar het is ten minste geoorloofd te gelooven, dat die heeren, indien zij eenige kans gehad hadden, om de oppositie der Belgen te doen wankelen,

(*) Gedurende den loop van het eerste tienjarige tijdvak had er jaarlijks eene uitloting van 5 millioen u. s. plaats, en werd er ieder jaar een gelijk bedrag door de kas van het a. s. aangekocht, zoodat die u. s. op bijna 4070 millioen had moeten verminderd zijn. De vereeniging echter der oude schulden, en vooral die van den zuid-nederlandschen achterstand, heeft talrijke nieuwe inschrijvingen op het grootboek ten gevolge gehad: in de beraadslagingen echter, die tegen het einde van den jare 1828, ten aanzien der begroting, bij de staten-generaal hebben plaats gehad, is het vraagstuk der oude schulden van den staat, door den minister van financiën, met eenen geheimvollen sluijer bedekt.

zich met diegenen zonden vereenigd hebben, wier onbegrijpen ministerialismus regt wilde doen wegens 400,000 onbeschaamdén, die zich verbeelden, dat belgische burgers het regt hebben om onderzoek te doen, hoe hunne belangen, hunne vrijheden en hunne regten door een hollandsch ministerie ontzien worden.

Hulde zij der waardige vertegenwoordigers toegebracht, wier schoone houding den uitslag van eenen grooten dag beelst heeft! Mogten zij allen en bij elke gelegenheid de kracht van hunne woorden en de weergalm, welke zij in alle belgische harten vinden, begrijpen! dat zij weten, tot welke hoogte de moed der natie, die aandachtig is op de uitvlocisels der tribune, herleeft op de stem harer lasthebbers, en hoezeer hunne welsprekende protestatien de hoop zelfs van diegenen opwekken, aan welken de geweldenarijen, die zich vermenigvuldigen, met de wettigste walging eene betreurenswaardige moedeloosheid hebben kunnen inboezemen.

De houding der oppositie zou nog trotsch zijn, al moest de volks-partij, onbuigzaam omtrent de groote grondbeginselen, eene meerderheid in de kamers derven, die, volgens den aard van onze staatkundige regeling, van ééne of twee stemmen moet af hangen.

Men kan ongestraft eenige parlementaire slagleveringen verliezen, wanneer men eene geheele natie, die onoverwinnelijk aan hare regten verkleefd is, achter zich heeft. Vroeg of laat moet de rede eindigen met te zegepralen over het getal, en indien de taal van het belang de eenige is, welke onze broeders het hart kan treffen, dan zal de zwaarigheid niet groot zijn, om hun te bewijzen, dat het *ex victis* eene slechte berekening is, en dat het altoos verstandig is om regtvaardig te zijn.

De aangelegenheden van Frankrijk komen ons voor een goed voortteeken voor onze oppositie te behelzen. Vooreerst is het verbroken verbond, gesloten onder het betreurenswaardig ministerie, tusschen de belangen van het altaar en het schandelijk despotismus der bureaux, bepaaldelijk verkracht, en wij willen gaarne gelooven, dat de voortgangen van de ware grondbeginselen der katholieken van dit koninkrijk, hetwelk de heer *Gibbon* naast dat der hemelen, het schoonste koninkrijk noemde, voortaan transactien onmogelijk zullen maken, welker aandenden de te meer wederstand inboezemt, naar mate men zich levendig doordrongen gevoelt van den geest van den godsdienst, waarvan het opperhoofd de wereld tot de vrijheid riep, en welks priesters te allen tijde de steunen der volks regten waren.

Uit deze gelukkige verandering volgt, dat het fransche liberalismus zal ophouden, den haat tegen eenen godsdienst, dien het niet kent, in vereeniging te brengen met dien van een despotismus, hetwelk het maar al te zeer gevoelt; ook volgt daaruit, dat de fransche katholieken, gerust gesteld omtrent de bedoelingen van eene partij, welke zij zich voorstelden als verbitterd tegen alle religieuse instellingen, zullen ophouden hunne toevlugt te nemen onder de vleugels der administratie en begrijpen, dat de vijanden van den godsdienst, tot eene onbegrijpelijke en onvermogene handvol misdadigers moeten gebracht worden, alom waar valsche denkbeelden onder de geloovigen aangenomen, het christendom niet medepligtig maken aan de aanslagen der staatkunde op het geluk en de vrijheid der natien.

En indien de fransche katholieken de tusschenkomst van het volk in de publieke aangelegenheden blijven vreezen, dat zij dan ten minste de kans wagen daarin toe te stemmen, des te meer daar het niet genoeg is dat de godsdienst aan het hof is gezien, terwijl hij zijn opperste bewind niet zou kunnen uitoefenen, zonder de volksaangekleefdheid te winnen, welke noch het geweld, noch de list zouden kunnen bevelen. Het zijn de gemeente- en departementale vrijheden, welke men eenstemmig zou kunnen verkrijgen. Dit zou een onmeetbare stap zijn. Dat men dan, in den naam des Hemels, ophoude eene vernederende bescherming te beknipen; dat men zich herinnere, dat de katholieken in de vereenigde staten, waar zij zich met het algemeene regt vergenoegen, niet minder een overwigt uitoefenen, hetwelk zij overal zullen verkrijgen, waar zij het niet zullen vorderen; er is onlangs een concilie gehouden en deze vergadering heeft zonder beletselen of verhinderingen, in eene der voornaamste steden van dit klassieke land der algemeene vrijheid, op de ruimste wijze geraadpleegd, en in het erfdeel van den heiligen *Lodewyk* zou een bisschoppelijk synode niet kunnen bijeen komen zonder het *placet* derzelfde administratie, aan welke de zorg over de lagere politie is toevertrouwd!

... Dat de fransche liberalen eene zaak wel doorgronden. Nooit zullen zij de afschuwelijke beweringen der aloude regering te niet doen, zoo lang zij hunne katholieke landgenooten niet zullen doen belang stellen in de daarstelling van eene nieuwe orde van zaken, die alle belangen bij elkander brengt, aan alle behoeften voldoet en alle regten waarborgt.

Het zou ons weinig verwonderen, wanneer wij weldra vernamen, dat de constitutionele associatien van Frankrijk zich rondom de katholieke associatie gingen verzamelen; eene verwonderlijke oprigting, waarvan de gevolgen reeds gevoelig zijn, ofschoon de vlugt van hen, die er de ziel van uitmaken, betuigd wordt door het vermogen van eenige mannen, welke in dit groote ligchaam eenen invloed uitoefenen, die niet die van het vernuft is.

En indien de gouvernementen hun belang verdedigen hebben, hetwelk niet feilde als door afwijking van grondslag, band en plan, waarom zouden dan de volken ook niet het hunne hebben? het wordt een weinig beter zamengesteld verstaan. Ziedaar het adres, door den Koning van Frankrijk van de hand gegeven, en de kamer opgeschort tot in september! Wij wenschen ons met deze gebeurtenissen geluk. Dat de kamer niet ontbonden is, hieruit blijkt duidelijk, dat nieuwe verkiezingen eene voor den heer de Polignac nog meer vijandige vergadering zouden opleveren.

Langen tijd hielden onze ministeriële liberalen, die zoo brave verdedigers der theorien van het vertegenwoordigend gouvernement voor zoo ver de uitoefening daarvan door niemand geëischt was, zich alsof zij een groot onderscheid maakten tusschen de belgische liberalen en de fransche liberalen; hoe drukken zij zich thans uit? Wij zijn nieuwsgierig zulks te vernemen.

Laten wij intusschen de hoop voeden, dat het door de kamer der afgevaardigden van Frankrijk gegeven voorbeeld noch voor de onze, noch voor eenige constitutionele vergadering van Europa verloren zij; laten wij vooral hopen, dat de godsdienst, de eenige grondslag der keizer en koninkrijken zoo wel als der republieken, in dien zint, dat hij alleen den mensch kan verplichten om zijn bijzonder belang met het algemeen belang te verbinden, zal ophouden aan alle liberalen, welke dien naam waardig zijn, ijdele ongerustheden in te boezemen: dat zij weten, dat, indien hij moet zegepralen, sijn alleen door de overtuiging zijn zou, en dat zij, zonder hunne grondbeginselen te verloochenen, geene burgerlijke vervolging kunnen noemen, welke niets anders doen zou, dan door de onvermijdelijke uitwerking van alle vervolging, het rijk van een geloof bespoedigen, hetwelk, sedert achttien eeuwen, de drievoudige proef van het puntlicht, van de scholen en van de schavotten op eene zegevierende wijze ondergaan heeft!

Deze overwegingen mogen, in den eersten opslag, onder den titel van dit artikel vreemd schijnen; voor zoo ver wij intusschen met eenige nauwkeurigheid de ontwikkelingen van een grondbeginsel gevolgd hebben, waarvan de oorzaak in het gevoelen der katholieken van Engeland, Ierland en de Nederlanden gewonnen is, is het onmogelijk onzen bepaalden uitslag niet te verbinden met de gebeurtenissen, welke elkander in het oude Europa verdringen en het, onder de heilige banier, oproepen, tot het bemagtigen van eene verstandige en wezenlijke vrijheid. (Catholique.)

BURGERLIJKE STAND.

In de maand maart zijn alhier geboren 63 kinderen.
Overleden 41 personen.

Dus meer geboren dan overleden 22.
Personen die van hier vertrokken zijn 29.
die alhier zijn komen wonen 15.

Dus minder komen wonen dan vertrokken 14.

Alzoo is de bevolking vermeerderd met 8 personen.
Huwelijken in het geheel 6.

Aan de Peilschaal aan den Broom hier ter stede stond het water:
Den 15 0 el 3 palm 3 duim onder 0.
Den 16 april ten 12 ure 0 el 0 palm 8 duim onder 0.

Hoogte der rivier de Maas, aan de peilschaal te Grave,
s morgens ten acht ure.

DATUM	DE RIVIER IS					
	HOOG		IN 24 UREN			
	EL.	Streep.	OORSTROMEN		OVERVALLEN	
14 April.	2	660	0	220	0	000
15 "	3	300	0	840	0	000

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

P. E. BOSCH, Boekdrukker en Verkoopster te Rotterdam, heeft bij de voornamste Boekhandelaars der stad op eene buiten-gewoon goedkope Uitgave der NEDERLANDSCHE GE-

SCHIEDENIS voor de Jeugd, met hondert fraaie Steendruk-platen, Portretten en eene uitvoerige Kaart der Nederlanden, benevens een Aardrijkskundig Overzicht des Koninkrijks. Om dit voor elken Nederlander belangrijk Werk algemeen verkrijgbaar te maken, heeft de Uitgever hetzelfde zoo goedkoop immer mogelijk gesteld, wordende in 10 Afleveringen, ieder van 10 Platen en den noodigen Tekst, a 40 Centes per Aflevering voor de Intekenaren berekend. De Uitgever vleit zich, dat ieder, die eenig belang stelt in de Geschiedenis zijns Vaderlands, zal bijdragen om deze Nationale Onderwijning door zijne Intekening te helpen bevorderen. De Intekening wordt gesloten den 30 April aanstaande; wordende na dien tijd het Werk met de helft verhoogd.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende heeft de eer harer begunstigers bekend te maken, dat zij, bij de goederen, in n° 72 des verloopenen jaars van dit Dagblad geadverteerd, nog heeft ontvangen: geweene MANSONDERBROEKEN, benevens een assortiment van KATOENEN voor VOORSCHEIDEN. Zij beveelt zich bij deze gelegenheid anderzins in de gaten harer stadgenooten. 's Bosch, den 16 April 1830. G. S. HULSKAMP, geb. van DEURSEN.

De prijzen der granen alhier, van donderdag den 15 april, zijn geweest:
Rogge, } het nederlandsch mud, { f 5-20 à 4-50.
Boekweit, } " 4-70 à 4-30.
Haver, } " 2-70 à 2-66.
Garst, } " 0-00 à 0-00.
Het nederlandsch pond boter " 1-02 à 0-90.
De drie nederlandsche ponden roggebrood 26 cents.

PIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN. AMSTERDAM, 14 APRIL.

NEDERLANDEN.			Geld.
Werkelijke Schuld.	à 2 1/2 pCt.	65 1/4 - 3/4	65 1/2
Uitgestelde dito		1 15/16 - 2 1/16	2
Kansbiljetten.	f	31 1/4 - 32 1/4	31 1/4
Stellen van uitgeloten dito.			
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2 pCt.	100 3/4 - 101 1/4	101
Domsein Lourenten	2 1/2 "	98 3/4 - 99 1/4	99
Handel-Maatschappij.	4 1/2 "	94 - 3/4	94 1/4
FRANCKRIJK.			
Inschrijving op het Grootboek	3	84 1/4 - 1/4	84 3/4
Certifikaten van dito.			
ENGLAND.			
Bij Hope en Co.	5	105 1/2 - 106	105 1/4
Negotiatie 1828.	5	105 1/2 - 106	105 1/4
Inschrijving op het Grootboek.	6	76 - 1/4	76 1/2
Certifikaten van dito.		76 - 1/4	76 1/4
Cert. dito Hamburg Admin.	5	103 3/4 - 104 1/4	104
Dito te Londen genegocieerd		103 3/4 - 104 1/4	104
PRUISSEN.			
In Londen genegocieerd.			
Idem 2de Ligting			
SPANJE.			
Neg. bij Hope en Co.	5 1/2	75 1/4 - 3/4	75 1/2
Te Parijs en Londen gedomd.	5	13 3/4 - 14 1/4	14 1/8
Renten perpetuel		79 1/4 - 80	79 1/4
Coupons	f		
POLEN.			
Leten	f		
WENEN.			
Bank.	5 pCt.	100 1/2 - 101	100 3/4
Dito.	4	96 1/4 - 3/4	96 1/2
Certifikaten.	2 1/2		
Metaalick.	5	99 - 1/4	99 3/4
Dito te Londen genegocieerd.		99 1/4 - 100 1/4	100
Dito.	2 1/2	60 1/4 - 3/4	60 1/2
Bank-Aktien	3		
Aandecten: f roe bij Rotterd.			
Dito " 250 dito	4		
NAPELS.			
Cert. bij Emission en Bouwer.			
Dito Napelsche Adm.			87 1/2
Dito te Londen genegocieerd			98 1/2
LONDEN.			
Negotiatie in Londen		76 1/4 - 3/4	76 1/2
Geconsolideerde		93 - 1/4	93 1/4